

CAETHWASIAETH HEDDIW

11

SLAVERY TODAY

► Mae RUGMARK yn elusen sy'n gweithio i ddirwyn llafur plant i ben yn ffatrioedd rygiau a charpedi Asia. Cyflogir tua 300,000 o blant yn y diwydiant hwn. Gwneir rygiau wedi eu nodi gyda logo RUGMARK gan oedolion yn unig.

► RUGMARK is a charity which works to end child labour in Asia's rug and carpet factories. Around 300,000 children are employed in this industry. Rugs marked with the RUGMARK logo are made by adults only.

Rugmark

◀ Yn Ewrop, puteindra yw un o'r prif resymau dros smyglo pobl. Bydd gwragedd yn cael eu prynu a'u gwerthu fel caethweision, a'u gorfodi i weithio mewn amgylchiadau ofnadwy, lle mae'n amhosibl iddynt adael neu gael unrhyw reolaeth dros eu bywyd eu hunain.

◀ In Europe, prostitution is a major reason for people trafficking. Like slaves, women are bought and sold, made to work in appalling conditions and are unable to leave or control their own lives.

Most people think that slavery no longer exists. However, according to the United Nations there are about 20 million people living in slavery today.

Bonded labour is the most widely used method of enslaving people today. It is particularly widespread in areas of South Asia and West Africa. In Pakistan for example, about five million labourers are bonded to their employers by massive debts. In Niger, the figure is nearly one million.

Unionism, government legislation and public demands have led to higher wages and better working conditions in Europe but we don't necessarily expect the same across the world. Instead we insist on cheaper and cheaper goods, supplied at any cost to workers rights.

Even in Europe, workers can be trafficked to different places to work long hours for little money, in terrible – even illegal – conditions. Although none of this is defined as slavery, is it any different?

In recent years campaigns to raise awareness of these poor working conditions have gained momentum. Goods showing the Fairtrade logo are produced by farmers and workers paid a decent price for their work.

► Mae prosiectau o bob rhan o'r byd yn dangos y gall nwyddau gael eu cynhyrchu heb lafur caethwasiaeth. Pam bod caethwasiaeth yn dal i fodoli?

► Projects from all over the world show that goods can be produced without slave labour. Why does slavery still exist?

Suzanne Parker/Fairtrade

Mae'r rhan fwyaf o bobl yn meddwl nad yw caethwasiaeth yn bodoli nawr. Ond yn ôl y Cenhedloedd Unedig, mae rhyw 20 miliwn o bobl yn byw fel caethweision heddiw

Llafur caeth yw'r dull mwyaf cyffredin o gaethiwo pobl heddiw. Mae'n arbennig o gyffredin mewn rhannau o Dde Asia a Gorllewin Affrica. Ym Mhacistan, er enghraifft, mae tua 5 miliwn o weithwyr yn gaeth i'w cyflogwyr drwy ddyledion enfawr. Yn Niger, mae'r ffigur bron yn 1 filiwn.

Mae undebaeth, deddfau'r llywodraeth a galwadau gan y cyhoedd wedi arwain at gyflogau uwch a gwell amodau gwaith yn Ewrop ond nid ydym o anghenraid yn disgwyl yr un peth mewn rhannau eraill o'r byd. Yn lle hynny, rydym yn mynnu cael nwyddau sy'n ffyfwy rhad, beth bynnag yw'r gost i hawliau gweithwyr.

Hyd yn oed yn Ewrop, gall pobl sy'n delio mewn pobl eu smyglo i wahanol leoedd a'u gorfodi i weithio oriau hir am arian bach mewn amgylchiadau ofnadwy ac anghyfreithlon, hyd yn oed. Er na allech chi alw hyn yn gaethwasiaeth, a yw mor wahanol yn y bôn?

Yn ddiweddar, mae ymgyrchoedd i dynnu sylw at yr amodau gwaith gwael hyn wedi codi stêm. Mae ffermwyr yn cynhyrchu nwyddau sy'n dangos logo Masnach Deg ac mae gweithwyr yn cael pris teg am eu gwaith.

◀ Ers datblygu'r logo Masnach Deg ar ddiwedd y 1980au, mae nifer y cynhyrchion sy'n arddangos y logo wedi cynyddu. Bellach gallwch brynu bwyd, dillad a hyd yn oed peli troed sydd wedi eu gwneud heb ymelwa ar y gweithwyr.

◀ Since the development of the Fairtrade logo in the late 1980s, the number of products displaying the logo has grown. Now you can buy food, clothes and even footballs which have been made without exploiting workers.

Munud i feddwl

Pan glywn y gair 'caethweision' rydym yn aml yn meddwl am bobl ddu mewn cadwyni. Heddiw, rydym yn gwybod bod caethweision ar gael ledled y byd, o bob lliw a diwylliant. A ddylem ni newid y ffordd rydym yn meddwl amdanynt?

Think about it

When we hear the word 'slave' we often picture a black person in chains. Today we know that there are slaves all over the world, of every colour and culture. Should we alter our mental image?

Geirfa

Caeth – Cael eich gorfodi i aros mewn sefyllfa neu gontract heb fod yn rhydd i adael.

Pobl sy'n delio mewn pobl – Pobl sy'n smyglo pobl eraill yn anghyfreithlon o un wlad i wlad arall yn gyfnewid am arian.

Glossary

Bonded – Made to stay in a situation or contract without the freedom to leave.

Human Traffickers – People who smuggle other people illegally from one country to another in exchange for money.

DIOLCHIADAU

CREDITS

Mae'r arddangosfa hon wedi'i chreu drwy bartneriaeth rhwng Amgueddfa Cymru; Llyfrgell Genedlaethol Cymru; Prifysgol Cymru, Bangos a CyMAL: Amgueddfeydd, Archifau a Llyfrgelloedd Cymru, Llywodraeth Cynulliad Cymru.

Rydym yn ddiolchgar iawn am yr help a'r gefnogaeth a gawsom gan:

- Archifdy Bryste
- Archifdy Caernarfon
- Archifdy Sir Gaerfyrddin
- Gwasanaeth Archif Conwy
- Archifdy Sir Ddinbych
- Archifdy Sir y Fflint
- Archifdy Morgannwg
- Archifdy Gwent
- Yr Archifau Cenedlaethol
- Yr Ymddiriedolaeth Genedlaethol
- Yr Archifau Seneddol, Ty'r Arglwyddi
- Archifdy Sir Benfro
- Gwasanaeth Archif Sir Powys
- Gwasanaeth Archif Gorllewin Morgannwg
- Women in Jazz, Abertawe

- Gwasanaeth Amgueddfa Castell Cyfarthfa, Merthyr Tudful
- Western Mail

- Anti Slavery International – www.antislavery.org
- Rugmark – www.rugmark.org
- Stop the Traffick – www.stophetraffick.org
- Traidcraft – www.traidcraft.org

- Syr Edward Dashwood Bt.
- Dr Chris Evans, Prifysgol Morgannwg
- Neil Evans, *Llafur*
- Uzo Iwobi – y Comisiynydd Cydraddoldeb Hiliol
- Alan Llwyd
- Dr David Morris
- Dr Paul O'Leary, Prifysgol Aberystwyth
- Dr Daniel G. Williams, Prifysgol Abertawe
- Dr David Wyatt a Dr Bill Jones, Prifysgol Caerdydd

This exhibition has been devised by a partnership comprising Amgueddfa Cymru-National Museum Wales; the National Library of Wales; University of Wales, Bangor and CyMAL: Museums Archives and Libraries Wales, Welsh Assembly Government.

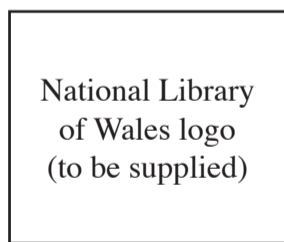
We are very grateful for the help and support provided by:

- Bristol Record Office
- Caernarfon Record Office
- Carmarthenshire Record Office
- Conwy Archive Service
- Denbighshire Record Office
- Flintshire Record Office
- Glamorgan Record Office
- Gwent Record Office
- The National Archives
- The National Trust
- The Parliamentary Archives, House of Lords
- Pembrokeshire Record Office
- Powys County Archive Service
- West Glamorgan Archive Service
- Women in Jazz, Swansea

- Cyfarthfa Castle and Museum Service, Merthyr Tydfil
- Western Mail

- Anti Slavery International – www.antislavery.org
- Rugmark – www.rugmark.org
- Stop the Traffick – www.stophetraffick.org
- Traidcraft – www.traidcraft.org

- Sir Edward Dashwood Bt.
- Dr Chris Evans, University of Glamorgan
- Neil Evans, *Llafur*
- Uzo Iwobi – Commissioner for Racial Equality
- Alan Llwyd
- Dr David Morris
- Dr Paul O'leary, Aberystwyth University
- Dr Daniel G. Williams, Swansea University
- Dr David Wyatt and Dr Bill Jones, Cardiff University

Llywodraeth Cynulliad Cymru
Welsh Assembly Government

NB
This logo is low resolution

